

KRINGSTUDIE week 5

Omgaan met verschillen (Fil 1:4-20)

INLEIDING

Deze korte brief helpt ons om zicht te krijgen op een manier van samenleven, van omgang met elkaar, die voortkomt uit Jezus en hoe deze in de levens van zijn eerste volgelingen gestalte kreeg. Paulus past het verhaal van Gods komst in Jezus toe op praktische vraag van slavernij. Zoals de God van Israël in Exodus een slavenvolk bevrijdde uit Egypte, zo vraagt Paulus de slaveneigenaar Filemon om een falende slaaf terug te verwelkomen als een broer, als zijn eigen familie. De vraag is hoe deze brief ook voor ons vandaag

een bron kan zijn om na te denken over hoe we als christenen omgaan met verschillen, hoe we omgaan met maatschappelijke barrières, ongelijkheid en verschil. Want, wat voor 'samenleving' krijg je als Jezus 'koning' is? Anders dan de Verlichtingsidealen (liberté, égalité, et fraternité), wijst deze brief ons: gemeenschap, broederschap, en dienstbaarheid.

1. Het volgen van Jezus maakt ons niet slechts vrij, maar verbindt ons met een gemeenschap (Fil. 1:6). Een gemeenschap waar alles dat ons 'vrije leven' zo in z'n ban heeft (sociale status, welstand, kleur, gender, geaardheid) niet bepalend is. Juist daarom is voor christenen tolerantie geen optie en geen uitweg uit een netelig debat, omdat tolerantie afstand houdt. Tolerantie laat ieder zijn eigen gang gaan en bouwt geen 'wij'.

2. De verre gaande gevolgen van de verbinding met Jezus vragen van Filemon zijn slaaf als een broeder te zien (Fil. 1:15). Ten overstaande van een keiharde maatschappij die zwakheid liever afstrafte dan huldigde, wordt Filemon geacht zijn trots, prestige en status opzij te leggen en zijn eigendom als familielid te zien. Met andere woorden, de manier waarop God een samenleving te bouwen is door ons te 'bevrijden van onszelf'. De zelfovergave van Jezus bevrijdt ons van onze 'zelfabsorptie', van alles waaraan we vasthouden om niet te hoeven buigen voor een ander.

3. Hoever die dienstbaarheid gaat toont Paulus ons wanneer hij de openstaande schulden van Onesimus overneemt (Fil. 1:8). Hij brengt daarmee de 'vrolijke ruil' in de praktijk, namelijk om dat wat Jezus deed, hij die ons schuld op zich nam, te doen in een wereld van vingerwijzen en zondebokken. Om verzoening te zoeken in onze wereld is Jezus op zoek naar mensen die Hij kan gebruiken om zijn revolutie door te zetten. Christenen hebben een Ander Verhaal dan wat we tegenkomen in onze maatschappij: een verhaal dat ons in staat stelt 'te vergeven die ons iets schuldig zijn'.

VRAGENRONDEN

Ronde 1: Wat heeft je geraakt in de preek? Wat sprak je aan? Wat was nieuw voor je? Heeft God iets tegen je gezegd of duidelijk(er) gemaakt? Wat was volgens jou de kerngedachte? Deel dit met elkaar en praat erover door.

Ronde 2: Wat begreep je niet? Waar was je het niet mee eens, of stoorde je, in de tekst zelf of in de preek? Bespreek ook waaraan en waarom je je stoorde aan aspecten van de tekst of van de preek. Probeer met elkaar wat moeilijk was, niet begrepen werd of waar iemand het oneens mee was te verhelderen en er goed over door te spreken.

Ronde 3: Wat ga je ermee doen. Bespreek met elkaar welk appèl de tekst en/of de preek op je doen en hoe je dit de komende week gaat betrekken op je (geloofs)leven.

HULPVragen

1. Wat maakt dat we/jij liever tolerantie hebben dan de gemeenschap die Jezus vraagt?
2. Hoe reageer je bij conflicten? Wat is jouw antwoord wanneer je negatief wordt behandeld? Sta je op je strepen?
3. Wie moet ik omarmen als mijn broeder of zuster? Wie moet ik vergeven die nog schuld bij mij heeft?
4. Heb je er 'alles' al aan gedaan? Heb je zelf al de schande en de schuld op je genomen? Heb je daarin al Jezus gevolgd?

Leestip:

Tom Holland, *Dominion: The Making of the Western Mind* (2019; vertaald als *Heerschappij: Hoe het christendom het Westen vormde*, 2020)

Kijktip:

To End All Wars (2001) en *The Forgiven* (2017)